

Prosjektforslag

NASJONAL SAMORDNING AV MASTEROPPTAK

Denne fylles ut ved behandling ved BP2.

Prosjektnummer:	Saksnummer:	
Behandlet dato: <dato>	Behandlet av / Prosjekteier: <navn>	Utarbeidet av: <navn>
Beslutning: <Avsluttes / starte planleggingsfasen / øvrige vurderinger må gjøres>		
Bemanning av neste fase		Neste fase ferdig: <dato>
Signatur ved godkjenning (BP2): (prosjekteier)		

ENDRINGSLOGG

Versjon	Dato	Endring	Produsent	Godkjent
0.1	9.8.2019	Første versjon	Camilla Haugland	
0.2	15.8.2019	Oppdatert før møte i DS august 2019	Camilla Haugland	
1.0	18.10.2019	Til DS november 2019	Camilla Haugland	
1.01	8.11.2019	Endret etter tilbakemeldinger fra Units ledelse	Camilla Haugland og Anne Kathrine Haugen	
1.02	12.11.2019	Endret etter ledermøte i Unit	Camilla Haugland og Anne Kathrine Haugen	

DISTRIBUSJONSLOGG

Versjon distribuert	Dato	Navn

Innhold

1. Bakgrunn og begrunnelse for prosjektet	4
2. Prosjektbegrunnelse.....	5
2.1. Strategisk forankring	5
2.2. Prosjektets hensikt og effekt.....	5
2.3. Nullalternativet	6
2.4. Beskrivelse av relevante konsepter	7
2.5. Nytte/kost-vurderinger	10
2.6. Alternative, forkastede konsepter	11
2.7. Anbefalt konsept	11
2.8. Begrunnelse for det foreslåtte konseptvalget	11
3. Prosjektets hovedprodukter	11
4. Interessenter	12
5. Rammebetingelser	13
5.1. Føringer for prosjektet	13
5.2. Prosjektets avgrensninger	13
5.3. Rettslige reguleringer	13
6. Prosjektets forventede gevinster	13
6.1. Gevinstoversikt.....	13
6.2. Gevinstkart	15
7. Overordnet organisering	16
8. Prosjektets avhengigheter og forutsetninger	18
8.1. Avhengigheter	18
8.2. Forutsetninger for en vellykket gjennomføring	18
9. Skisse til overordnet prosjektplan.....	18
9.1. Prosjektets kostnader og finansiering.....	18
9.2. Vurdering av prosjektets usikkerheter	19
9.3. Relevant informasjon og erfaringer fra tidligere prosjekter	20

1. BAKGRUNN OG BEGRUNNELSE FOR PROSJEKTET

Opptak til 1-2-årige masterprogrammer foregår i dag på hvert enkelt lærested. Hvert lærested har etablert egne rutiner, frister og arbeidsprosesser og til tross for at feltet som helhet har svært mye til felles på tvers av lærestedene, er det ingen samordning av opptaket i motsetning til opptaket til grunnutdanninger¹.

Ressursbruken er uforholdsmessig stor sett i forhold til antall studenter man ender opp med å tilby plass, og det gjøres mye dobbeltarbeid på lærestedene ved at de samme søkerne behandles flere steder. I tillegg til at søkere søker flere læresteder og dermed behandles flere ganger, har en stor andel av søkerne utenlandsk utdanning, som er svært ressurskrevende å vurdere.

UHR utdanning satte i 2013 ned en arbeidsgruppe som skulle se på problemstillinger og utfordringer knyttet til opptak særlig av internasjonale søkere til masterstudier. Arbeidsgruppen leverte en rapport med forslag om samordning av opptak til masterstudier i Norge, uavhengig av søkers utdanningsbakgrunn. En høringsrunde våren 2014 viste at det var stor oppslutning om en slik samordning, og basert på tilbakemeldinger fra institusjonene leverte arbeidsgruppen en revidert rapport (vedlegg 1) med et justert forslag til modell for et samordnet masteropptak i 2015 (figur 1). Modellen som ble foreslått bygger på kjente prinsipper fra det samordna opptaket til grunnutdanninger, men er tilpasset behov for faglig autonomi ved lærestedene i forbindelse med opptak til masterprogrammer.

Figur 1: foreslått modell for nasjonalt samordnet masteropptak

¹ opptak til grunnutdanninger ble samordnet på midten av 90-tallet, og er i dag en strømlinjeformet og standardisert opptaksprosess med definerte roller og tydelig ansvarsdeling mellom Samordna opptak og lærestedene.

Prosjektet «BOTT Saksbehandling og arkiv» (<https://www.bott-samarbeidet.no/saksbehandling-arkiv/>) gjorde høsten 2018 en kartlegging av de ulike prosessstrinnene i masteropptak for de 4 BOTT-institusjonene, med mål om å komme fram til en felles forståelse av dagens prosess, og avdekke behov for utvikling og kobling til nye løsninger for saksbehandling og arkiv (Vedlegg 2).

Opptakslederforum² hadde våren 2019 en workshop for å starte prosessen med kartlegging og se på mulighet for potensielt samarbeid mellom institusjonene om nasjonalt masteropptak. Det har også vært jobbet videre med ulike elementer av et framtidig nasjonalt masteropptak i mindre grupper av opptaksledere, og dokumentasjon derfra vil danne grunnlag for videre arbeid i prosjektet. Blant annet man har jobbet med ulike juridiske problemstillinger, sett på gevinster ved en samordning, diskutert ulike modeller for framtidig organisering, og det vært gjort en kartlegging av hvordan den svenske sentrale vurderingsenheten er organisert.

Prosjektforslaget bygger på utredningen og forslaget til modell fra UHR, samt arbeid gjort av BOTT og opptakslederforum.

2. PROSJEKTBEGRUNNELSE

2.1. Strategisk forankring

Prosjektet svarer til den strategiske satsingen «Fundament for mobilitet og deling» i Handlingsplan for digitalisering 19-21: «Modernisere prosesser og løsninger tilrettelagt for samordnet masteropptak, opptak til videreutdanning og andre fellesopptak (U6)».

2.2. Prosjektets hensikt og effekt

Prosjektets overordnede mål er å utvikle og implementere en nasjonal samordnet opptaksmodell for opptak til 1-2-årige masterprogrammer ved norske universiteter og høyskoler. Dette innebærer leveranser innen informasjon og forankring, prosessforbedring, regelverk, teknisk utvikling av nye digitale løsninger, og implementering av ny modell.

Et best mulig system for opptak av studenter til masterutdanninger er viktig fordi vi ønsker en kvalitetssikret prosess som sikrer søkerne mest mulig likebehandling. En nasjonal samordning vil kunne føre til en mer effektiv saksbehandling av søkerne, og vil spare institusjonene for mye arbeid. Avhengig av forvaltningsmodell vil det være mulig å samle spisskompetanse, og dermed øke kvaliteten i saksbehandlingen.

Nye digitale løsninger og forenklede prosesser skal føre til lavere ressursbruk og bedre brukeropplevelser for både søkere og de ansatte ved utdanningsinstitusjonene. Søkere skal levere en søknad med prioriterte søknadsalternativer, og få tilbud om studieplass kun ved ett lærested (dersom de er kvalifiserte og når opp i konkurransen om studieplass). Prosjektet skal utrede og foreslå en mulig organisering av en nasjonal koordineringsfunksjon for vurdering av utdanningsbakgrunn for søkere med utenlandsk utdanning.

Prosjektet skal levere en ny digital søknadsportal, og en ny saksbehandlingsapplikasjon for institusjonene. Det skal også levere et forslag til felles forskrift som må behandles og vedtas i tråd med gjeldende prinsipper. Det skal bestrebes å utforme en så enkel og brukervennlig prosess som mulig for søkerne, samtidig som det skal tas hensyn til institusjonenes faglige autonomi i utforming av felles regler.

² Opptakslederforum er et nasjonalt nettverk bestående av opptaksledere fra alle institusjonene.

2.3. Nullalternativet

Nullalternativet er en videreføring av dagens organisering av masteropptak, og innebærer at opptak til masterprogrammer fortsatt vil foregå på hvert enkelt lærested, uten felles søknadsportal og opptaksprosess. Søkerne må forholde seg til ulike frister og rutiner, de må søke til hver enkelt institusjon, og behandles for hver enkelt søknad/søknadsalternativ.

Tabellen under viser antall søkere til masterstudier for 2018 (fra FS og Database for statistikk om høgre utdanning, DBH). Antall søkere og søknadsalternativer er økende. Ca. 20 % av søkerne søker 2 eller flere institusjoner, og dermed behandles flere ganger. Ressursbruken er uforholdsmessig stor sett i forhold til antall studenter man ender opp med å tilby plass, og det gjøres mye dobbeltarbeid på lærestedene ved at de samme søkerne søker flere læresteder og dermed behandles flere steder. Når en søker uten norsk fødsels- og personnummer registrerer en søknad genereres det av praktiske årsaker et fiktivt fødsels- og personnummer i systemet, som er unikt for det aktuelle lærestedet. Det betyr at det for de internasjonale søkerne er det derfor ikke mulig å innhente data om hvorvidt de søker flere institusjoner, men det anses som sannsynlig at en større andel av de internasjonale søkerne søker til flere institusjoner, og at det totale tallet for søkere med flere søknader er høyere enn 20%.

	2018
Totalt antall søkere	51 138
Antall søknadsalternativer	138 754
Antall søkere søkt mer enn ett søknadsalternativ	10 943
Kvalifiserte (søknadsalternativer)	40 766
Antall tilbud	30 139
Antall ja-svar	20 472
Antall møtt til studiestart	16 482

Søkere med utenlandsk utdanning er en særlig ressurskrevende gruppe i saksbehandlingen, da det krever spisskompetanse på utdanningssystemer og dokumentasjon fra hele verden. Det er tidkrevende å vurdere disse søknadene, og institusjonene har utfordringer knyttet til verifisering av dokumentasjon.

I og med at det ikke er en koordinering av søknadene mellom lærestedene gjør hvert enkelt lærested sine opptakskjøringer, og sender ut tilbud til søkere. Søkere som søker flere læresteder vil da kunne få flere tilbud om studieplass, og kan også takke ja til flere tilbud. Det får ikke noen konsekvenser for søkerne å trekke seg fra plassen på et senere tidspunkt. Dette er en utfordring for lærestedene, som ikke kan være sikre på hvilke søkere som er reelle før ved studiestart. På dette tidspunktet er det ofte krevende å gi nye tilbud, og man risikerer at studieplassene ikke utnyttes fullt ut.

Systemene som brukes for opptak til masterutdanning er hovedsakelig FS (saksbehandling, opptakskjøring, brevutsendelse) og Søknadsweb³. Opptaksmodulen i FS ble laget i forbindelse med opptak til grunnutdanninger. Løsningen er utvidet og tilpasset andre opptakstyper, men mangler funksjonalitet for mer automatiserte prosesser. Dagens saksbehandlingsapplikasjon gir heller ikke støtte til gjenbruk av tidligere saksbehandling/vurderinger, og dekker ikke kravene til journalføring av dokumentasjon. Søknadsweb oppfyller ikke behovene til en moderne digital søknadsportal. Det er gjort begrenset utvikling i løpet av de siste årene, og funksjonalitet som søkerne forventer i form av å finne all informasjon på ett sted, enkel kommunikasjon underveis i saksbehandlingen og at søker skal kunne følge saken sin er ikke tilgjengelig. Søknadsweb er forholdsvis gammel applikasjon, og bør erstattes av en mer moderne løsning uavhengig av eventuell samordning.

Informasjon og innhold i Søknadsweb registreres av hvert enkelt lærested. Det gjøres dermed mye dobbeltarbeid også her, og hvert enkelt lærested må ha kompetanse på hvordan løsningen fungerer.

Det mangler gode data for søknader til masterutdanninger på sektornivå. Institusjonene mangler informasjon om hvilke søkere som søker flere institusjoner, og har ikke kunnskap til om søkere takker ja til flere studieplasser. Dette fører til risiko for at studieplasser ikke fylles, og til redusert mulighet til strategisk styring av studietilbudet. Bedre oversikt vil være en fordel for både institusjonene og myndighetene.

2.4. Beskrivelse av relevante konsepter

Nasjonalt masteropptak

Forslaget er å utvikles en felles, nasjonal modell for søkere til masterutdanninger i Norge, slik at vi får et opptakssystem som er enkelt og oversiktlig for søkerne. Det skal lages en søkeportal som er tilpasset dagens behov, og en saksbehandlingsapplikasjon som forenkler saksbehandlingen av søknader om opptak. Det skal lages forslag til ny nasjonal forskrift om opptak til masterprogrammer, og utredes en modell for en nasjonal koordineringsenhet for vurdering av utenlandsk utdanning.

Konseptet baserer seg på følgende:

1. Det utvikles en felles, nettbasert søknadsportal og en sentral database for alle 1-2-årige mastergradstudier. Det skal være enkelt å bevege seg mellom søknadsportalen og institusjonenes hjemmesider. Løsningen skal være en videreutvikling av løsningen som er utviklet for fagskoleopptak. Søkere skal levere en prioritert liste med søknadsalternativer, innen definerte frister.
2. Som utgangspunkt skal søker vurderes for generelle opptakskrav en gang/ett sted. Prosjektet skal utrede hvordan en nasjonal koordineringsfunksjon for vurdering av søknader med utenlandsk utdanning kan organiseres (enheten er foreslått å vurdere nivå, omfang, dokumenters ekthet, samt språkkrav). Søkere med norsk dokumentasjon vurderes ved lærestedene. Disse sakene har et stort potensial for mer automatisk vurdering.
3. Saksbehandling fra lærestedene overføres sentral database. Tilbud publiseres via søknadsportal til den enkelte student. Søker kan være registrert med ett ja-svar og det vil være definerte svarfrister. Svaret fra søker registreres i FS og er tilgjengelig for lærestedene

For å oppnå målsetningene og gevinstene med en samordning av opptak til mastergradsstudier er det nødvendig at flertallet av institusjonene er med. Bare da vil man få god uttelling for de investeringer som må gjøres.

Nasjonal koordineringsfunksjon

Det er foreslått at det etableres en nasjonal koordineringsfunksjon med mandat til å koordinere den systemiske vurderingen av utenlandsk høyere utdanning. Med systemisk vurdering menes vurdering av den utenlandske

³ Noen institusjoner har valgt å i tillegg bruke andre løsninger for deler av prosessen, for eksempel for brevutsendelse.

høyere utdanningens nivå, omfang, akkreditering og ekthet, i tråd med gjeldende regelverk. Nasjonal koordineringsfunksjon gjør en vurdering av om kandidatene har tilstrekkelig utdanning, før institusjonene foretar en faglig vurdering. Dersom det stilles absolutte krav til språk, vil språkkrav også inngå i vurderingen. Modellen legger opp til at institusjonene fortsatt vil ha fullt ansvar for saksbehandling av faglige opptakskrav for sine studier. I den videre utredning av en slik koordineringsfunksjon er det viktig å avklare organisering, mandat, samarbeid og arbeidsdeling i sektoren.

Felles regelverk

Hver institusjon har i dag egne forskrifter om opptak til masterprogrammer. Det vil være nødvendig å fastsette en felles, nasjonal forskrift om opptak til master. Prosjektet må kartlegge dagens regelverk, og levere et forslag til felles forskrift som må behandles og vedtas i tråd med gjeldende prinsipper og rutiner.

Tekniske løsninger

Unit har fått oppdrag fra Kunnskapsdepartementet om å gjennomføre samordnet opptak til fagskoler, og utvikler nye tekniske løsninger for gjennomføring av dette fra 2020.

Dagens opptakssystem er spesiallaget for opptak til grunnutdanningene ved universiteter og høyskoler, og kan ikke benyttes til fagskoleopptak eller et samordnet masteropptak. Det gamle systemet har store svakheter, personavhengighet, høy teknisk gjeld og er sårbart. Det er dermed behov for et nytt opptakssystem. I dagens Samordna opptak til grunnutdanningene ved universiteter og høyskoler blir søknadene saksbehandlet av lærestedene i Felles studentsystem (FS) som er det eneste studieadministrative systemet som har integrasjon mot Samordna opptak.

I utviklingen av nytt opptakssystem er det tatt utgangspunkt i løsningene som ble utviklet i prosjektet «SO3.0» (2012-2015). Her ble de «ytre delene» av systemet utviklet, med blant annet søkeportal, studieoversikt, i tillegg til noe saksbehandlerstøtte. I det nye systemet for fagskoler skal også søknadene saksbehandles i opptakssystemet.

I fagskoleprosjektet utvikles resten av et nytt opptakssystemet. Til nå er det laget applikasjon for registrering av regelverk, saksbehandlerapplikasjon (er til testing), og registrering av studieinformasjon er klar. Per oktober 2019 arbeides det med tilpasning av søkeportalen til fagskole og utvikling av en applikasjon for å kjøre selve opptaket (tildeling av studieplasser). De nye delene er kun minimumsversjoner som hverken dekker behov eller gir effektiviseringsgevinster for fagskolene eller Units forvaltning av opptaket.

Første fagskoleopptak skal kjøres våren 2020. I årene etter 2020 må systemet utvides betraktelig for å kunne automatisere og effektivisere saksbehandling og opptak.

Masteropptak er mye mer komplekst enn fagskoleopptaket, slik at alle komponenter må utvides og tilrettelegges for masteropptaket, men det nye opptakssystemet vil ligge i bunn som grunnlag for videreutvikling.

På sikt skal det nye opptakssystemet utvides til å også håndtere alt opptak som i dag gjøres i FS, både lokale opptak og opptak til grunnutdanningene (Samordna opptak). Lærestedene tar i dag opp rundt 50% av studentene gjennom samordna opptak og resten gjennom lokale opptak (for eksempel masteropptak, praktisk pedagogisk utdanning). I FS er det en egen opptaksmodul for å administrere og opprette lokale opptak og for saksbehandling av søknadene. Når det nye systemet er klart for også å kunne håndtere lokale opptak kan disse delene i FS avvikles.

Nytt opptakssystem består av følgende deler:

1. Nettsøknad
 - a. portal hvor søkeren sender inn søknad, ser meldinger og kan svare på tilbud.
2. Saksbehandlerapplikasjon hvor blant annet må kunne:

- a. Saksbehandle søkere i forhold til kompetanseregulering
 - b. Saksbehandle søkere i forhold til rangeringsregulering
 - c. Saksbehandle søkere i forhold til kvoter
 - d. Lage automatisert saksbehandlingsrutiner på bakgrunn av resultatutveksling
 - e. Saksbehandle realkompetansesøkere
 - f. Rapporter for saksbehandlere
 - g. Sende meldinger til søkere
 - h. Saksbehandling av søkere til ledige studieplasser
 - i. Funksjonalitet for reservert studieplass
 - j. Registrere og beregne praksis
3. Applikasjon for å registrere studieinformasjon
 4. Applikasjon for å kontrollere data og kjøre opptak
 5. Tilrettelegging for rapportering til DBH
 6. API for at institusjonene skal kunne hente opptaks- og søkerdata inn i eget studieadministrativt system.

Kostnader

Unit har estimert det totale utviklingsbehovet til 31 000 timer (Vedlegg 3). Dette estimatet er basert på dagens kunnskap om masteropptak og på hva som er utviklet i fagskoleopptaket. Underveis i prosjektet og etter planfasen vil det bli kartlagt hva de reelle behovene er, og det bli nødvendig å gjøre prioriteringer av hva som skal med i første versjon.

Unit har sentralfinansiering fra Kunnskapsdepartementet til gjennomføring av opptak til grunnutdanninger ved universiteter og høyskoler, og til opptak til fagskoler. Unit planlegger å gå inn med egne ressurser i prosjektet fordi videreutviklingen av opptaksplattformen til master også kommer de andre opptakene til gode.

Prosjektkostnader	Kroner 2020	Kroner 2021	Kroner 2022
Frikjøp UH-ansatte (prosjektleder 100 %, prosjektgruppe 5 deltakere 50%) ⁴	2 625 000	3 500 000	875 000
Utviklingsressurser Unit som dekkes av prosjektet (3 årsverk, 4500 timer/år) ⁵	2 475 000	4 950 000	2 475 000
Units deltakelse i prosjektgruppe og oppfølging av utviklingsarbeidet (Produkteier/prosjektleder utvikling, test) (2 årsverk, 3000 timer/år)	1 650 000	3 300 000	1 650 000
Øvrige kostnader (reise, bevertning, kurs, lokaler, lisenser, osv.; inkl. mva.)	560 000	750 000	190 000
Units utviklingskostnader som ikke belastes prosjektet	4 166 000	8 333 000	4 166 000
Totale prosjektkostnader	11 476 000	20 833 000	11 476 000

⁴ Årsverk UH = 1 000 000, 1500 timer/år

⁵ Årsverk Unit = 1 650 000, 1500 timer/år

Sum kostnader prosjektet skal dekke	7 310 000	12 500 000	5 190 000
Spesifiser fra hvilken måned kostnader begynner å løpe/slutter	2020 april		2022 april

I løpet av prosjektperioden må det avklares hvordan masteropptaket skal forvaltes og driftes når opptaket er i regulær drift.

Drifts- og videreutviklingskostnader etter prosjektets slutt (Unit)	Fra dato	Kroner per år
Drift, forvaltning og videreutvikling av løsningene er estimert til 6 årsverk etter prosjektets slutt. 3 av årsverkene er knyttet til forvaltning av et nasjonalt opptak (informasjon, datainnsamling, opptakskjøring, klargjøring av søknadsportal, brukerstøtte etc.), mens de resterende 3 er til drift og videreutvikling av løsningen	1.4.2022	9 900 000
Rene driftskostnader (kostnad til innlogginger via ID-porten, serverdrift, utsending av brev og sms, sikkerhet, oppfylle lovkrav til universell utforming, mm.)	1.4.2022	1 000 000

2.5. Nytte/kost-vurderinger

Prosjektet skal samordne, standardisere og forenkle opptaksprosessen til masterprogrammer, og det forventes betydelige gevinster i form av forenklet saksbehandling og mindre dobbeltarbeid (en søknad, færre behandlinger per søknad) og dermed redusert behov for saksbehandlere.

Gevinster	Foretrukken løsning	Null-alternativ
Redusert ressursbruk saksbehandling (reduksjon i antall reelle behandlinger, Vedlegg 4): Sparte årsverk pr. år	35,5 årsverk pr. år	0
Redusert ressursbruk – «teknisk opptaksarbeid institusjonene»: Sparte årsverk pr. år	6 årsverk pr. år	
Redusert ressursbruk – drift og vedlikehold tekniske løsninger Unit ⁶ : Reduserte kostnader pr. år	1 million/år	
Gjenbruk av tidligere saksbehandling	++	0
Bedre/tidligere oversikt over ledige studieplasser	+++ /++++	0
Økt tilgang til styringsdata	+++ /++++	0

⁶ Units kostnader i forbindelse med masteropptak per i dag, er knyttet til vedlikehold av Søknadsweb og FS. Estimert til 1 million/år.

Bedre informasjon til søkere	+++ /++++	0
Økt brukervennlighet og redusert dobbeltarbeid for søkere	+++ /++++	0
Økt kvalitet i saksbehandlingen	+++ /++++	0
Like konkurransevilkår nasjonalt med felles frister	++	
Bedre støtte til arbeidsprosesser og økt brukervennlighet	++ /+++	0
Kostnader		
Interne årsverk til arbeidet	Antall	5
Prosjektkostnader totalt	Kr	25 000 000
Driftskostnader	Kr/pr år	10 900 000

2.6. Alternative, forkastede konsepter

Prosjektet har ikke vurdert andre konsepter enn en nasjonal samordning av masteropptak. Det er bred enighet i sektoren om at dette er nødvendig, og det har derfor ikke vært grunnlag for å vurdere andre konsepter.

2.7. Anbefalt konsept

Det anbefales å gå videre med forslaget beskrevet i kapittel 2.4.

De videre beskrivelsene i dette dokumentet er rettet mot dette valgte konseptet.

2.8. Begrunnelse for det foreslåtte konseptvalget

Konseptet er valgt på bakgrunn av høring i sektoren og bred enighet i UH-sektoren om at det er ønskelig og nødvendig å gjennomføre en samordning av masteropptak.

3. PROSJEKTETS HOVEDPRODUKTER

Hovedprodukter	Beskrivelse
Nasjonal modell for samordning av opptak til masterprogrammer	Ett felles nasjonalt samordnet opptak med felles prioritert søknad, frister, rutiner.
Ny arbeidsprosess for masteropptak	Ny arbeidsprosess for saksbehandlere på lærestedene.
Nye løsninger for søknad og saksbehandling av søknader	Units løsninger for fagskoleopptak videre utvikles til å dekke behovet for ny felles søknadsportal og saksbehandlerapplikasjon for masteropptak.
Nasjonal forskrift om opptak til masterprogram	Utrede og foreslå ny, nasjonal forskrift om opptak til masterprogrammer.
Utrede etablering av nasjonal koordineringsfunksjon	Konseptet foreslår en nasjonal koordineringsenhet for mastersøknader, med særlig kompetanse på utenlandsk, høyere utdanning.

	Utredning fra UHR og innhentede erfaringer fra Sverige viser at det kan være ulike måter å organisere dette på. Organisatorisk plassering, mandat, styrings- og beslutningssystem, finansiering og juridiske problemstillinger må utredes.
--	--

4. INTERESSEENTER

Prosjektet vil berøre alle lærestedene som tilbyr 1-2-årige masterutdanninger. De ulike interessent-gruppene er beskrevet under, og der det ikke er spesifisert at det kun gjelder BOTT involverer det den aktuelle gruppen på alle lærestedene.

Interessent	Vil kunne påvirke prosjektet, på hvilken måte?	Vil kunne bli påvirket av prosjektet, på hvilken måte?
Studie-BOTT ⁷	<p>Prosjekteier.</p> <p>Prosjektets hovedprodukter, gevinster og praktiske gjennomføring ligger innenfor studie-bott sitt ansvarsområde. Vil ha rollen som prosjekteier og beslutte/godkjenne prosjektets mål og planer. Tilgjengeliggjøre ressurser til prosjektet.</p>	Prosjektets leveranser vil føre til frigjøring av ressurser.
Studiedirektør-nettverket	<p>I styringsgrupper, beslutningstakere. Tilgjengeliggjøre ressurser til prosjektet.</p> <p>Viktige deler av prosjektets hovedprodukter og aktiviteter ligger innenfor deres ansvarsområde, og engasjement og støtte til prosjektet vil dermed være en vesentlig suksessfaktor.</p>	Prosjektets leveranser vil føre til frigjøring av ressurser.
Ledelse på lærestedene	<p>Beslutningstakere.</p> <p>Vil kunne påvirke de strategiske vurderingene og beslutningene knyttet til prosjektets initiering og gjennomføring.</p>	<p>Bedre styringsdata vil føre til bedre grunnlag for strategisk rekrutteringsarbeid/porteføljestyling.</p> <p>Prosjektets leveranser vil føre til frigjøring av ressurser.</p>
Opptaksledere og opptaks-medarbeidere på lærestedene	<p>Delta i prosjektgruppe, arbeidsgrupper, referansegrupper.</p> <p>Prosjektets hovedprodukter og aktiviteter ligger innenfor deres arbeidsområder, og engasjement og støtte til prosjektet vil dermed være en vesentlig suksessfaktor.</p>	Prosjektet innebærer endrede arbeidsprosesser, og potensiell endring i arbeidsoppgaver.

⁷ Studie-BOTT: Hanna Ekeli (studiedirektør UiO), Christen Soleim (studiedirektør UiB), Heidi Adolfsen (avdelingsdirektør UiT), Anniken Løe (avdelingsdirektør NTNU)

Administrativt ansatte på fakultet/institutt	Mulige deltakere i eventuelle arbeidsgrupper. Gi innspill til prosjektets leveranser (i form av svar på høringer).	Prosjektet innebærer endrede arbeidsprosesser, og potensiell endring i arbeidsoppgaver. Ulike institusjoner er ulikt organisert.
Vitenskapelig ansatte	Gi innspill til prosjektets leveranser (svar på høringer).	Færre saker til faglig vurdering, flere "riktige" søkere til faglig vurdering.
Unit	Delta i prosjektgruppe, arbeidsgrupper, styringsgruppe. Bidra med kompetanse inn i prosjektets ulike leveranser. Utvikling tekniske løsninger. Etablere forvaltning.	Nye løsninger vil føre til endrede oppgaver og ansvarsområder. Ansvarlig for drift, forvaltning og utvikling av nye løsninger.
Kunnskapsdepartementet	Beslutningstaker. Vedtar regelverk (nasjonal forskrift). Kan gi føringer for prosjektets leveranser.	
NOKUT	Ansvar for generell godkjenning av utenlandsk utdanning.	
Søkere/studententer	Delta i styringsgruppe. Viktig i brukertesting av nye løsninger.	Får nye løsninger for søknad om opptak.
UHR utdanning	Koordinerte utredning av konseptet, har en interesse i at det følges opp videre, og bør holdes informert.	

5. RAMMEBETINGELSER

5.1. Føringer for prosjektet

- Digitaliseringsstrategi for universitets- og høyskolesektoren 2017-2021, Kunnskapsdepartementet
- Handlingsplan for digitalisering (2019-2021), Unit

5.2. Prosjektets avgrensninger

Eventuelle omorganiserings- og omstillingsprosesser som følge av ny opptaksprosess skal ivaretas utenfor prosjektet.

5.3. Rettslige reguleringer

UH-loven, forvaltningsloven og offentlighetsloven med tilhørende forskrifter. Lokale forskrifter for opptak til masterprogrammer, samt lokale retningslinjer for opptaksarbeid.

6. PROSJEKTETS FORVENTEDE GEVINSTER

6.1. Gevinstoversikt

En samordning av opptak til masterstudier vil være positivt for søkere, institusjonen og myndighetene. Det vil bidra til bedre informasjon, enklere søknads- og saksbehandlingsprosess og redusert ressursbruk på institusjonene. Det vil også gi institusjoner og læresteder bedre styringsdata.

Gevinster	For hvem, og hvordan, fremkommer gevinsten?	Forutsetninger for at gevinsten skal kunne realiseres
Bedre informasjon til søkere	Søkere Får bedre informasjon om studietilbudet. Det vil bli lettere å finne fram til masterprogram de kan være interessert i og kvalifiserte for.	Felles søknadsprosess, informasjon om opptak samles ett sted
Redusert ressursbruk i saksbehandling	Institusjonene. Søker leverer en søknad, og laster opp søknadspapirer digitalt ett sted. Dette fører til mindre dobbeltarbeid og reduksjon i antall reelle behandlinger, og vil gi betydelige besparelser for institusjonene ved at samme søknad ikke vurderes flere ganger. Søker vurderes kun for faglige krav når de generelle kravene er innfridd.	Felles søknadsprosess, gode digitale løsninger. Søkere med norsk utdanning: automatisering av (deler av) saksbehandlingsprosessen. Søkere med utenlandsk utdanning: Nasjonal koordineringsfunksjon for vurdering av søkere med utenlandsk utdanning som har myndighet til å avslå søkere som ikke dekker generelle krav.
Redusert ressursbruk – «teknisk opptaksarbeid»	Institusjonene Behovet for vedlikehold og oppdatering av institusjonens lokale løsninger i FS og Søknadsweb bortfaller.	
Redusert ressursbruk – drift og vedlikehold tekniske løsninger	Unit Dersom søknadsportal og saksbehandlingsapplikasjon på sikt tas i bruk for alle opptak (Samordna opptak, lokale opptak, masteropptak, fagskole) bortfaller behovet for å vedlikeholde to ulike løsninger.	
Økt brukervennlighet og redusert dobbeltarbeid	Søkere Enklere søknadsprosess for søker ved at alt er tilgjengelig ett sted. Trenger kun å levere en søknad med dokumentasjon.	Ny felles søknadsportal. Felles frister og opptaksprosess.
Bedre støtte til arbeidsprosesser og økt brukervennlighet	Saksbehandlere Dagens opptaksmodul i FS er utviklet for opptak til grunnutdanning, og gir ikke tilstrekkelig støtte for effektiv saksbehandling av andre søkergrupper.	Gode digitale løsninger, ny saksbehandlingsapplikasjon.

<p>Økt tilgang til styringsdata</p>	<p>Myndigheter, institusjonene</p> <p>Myndighetene og institusjonene får tilgang til bedre statistikk og rapporter om søking til masterstudier i Norge.</p>	<p>Felles søknadsprosess, samordning av tilbud</p>
<p>Økt kvalitet i saksbehandlingen</p>	<p>Ansatte, søkere, offentligheten</p> <p>Samordning av saksbehandlingspraksis på tvers av institusjonene vil sikre likebehandling og transparens i opptaksprosessen.</p> <p>En nasjonal koordineringsenhet for vurdering av utenlandsk utdanning vil kunne ha en spisskompetanse på utenlandsk utdanning som mange læresteder i dag ikke har kapasitet til. Det vil også forenkle verifiseringsprosessen, ved at denne kun gjøres en gang for aktuelle søkere.</p>	<p>Gode digitale løsninger. Felles rutiner og felles praksis.</p> <p>Nasjonal koordineringsfunksjon for vurdering av søkere med utenlandsk utdanning som har myndighet til å avslå søkere som ikke dekker generelle krav.</p>
<p>Økt gjenbruk av tidligere saksbehandling</p>	<p>Saksbehandlere</p> <p>Ved å lage gode løsninger kan man gjenbruke tidligere vurderinger av saksbehandling av samme søker, samt bygge kompetansebase for vurdering av søknader.</p>	<p>Gode digitale løsninger. Felles rutiner og felles praksis.</p>
<p>Bedre/tidligere oversikt over ledige studieplasser</p>	<p>Institusjonene</p> <p>Erfaringer har vist at det i tilbudstallene for master er relativt lav prosentandel som svarer ja og møter til studiestart, og man antar at noe av forklaringen er at samme søker får tilbud ved flere læresteder samtidig.</p>	<p>Felles søknadsprosess, samordning av tilbud</p>
<p>Like konkurransevilkår for institusjonene</p>	<p>Institusjonene</p> <p>Institusjonene har i dag ulike søknadsfrister og sender ut tilbud om studieplass til ulike tidspunkt. Det er en oppfatning om at det er viktig å være «tidig ute» for å sikre seg søkerne.</p>	<p>Felles frister, felles utsending av tilbud om studieplass.</p>

7. OVERORDNET ORGANISERING

Prosjekteier

Studie-BOTT⁸ er av fagutvalg for utdanning foreslått som prosjekteier. BOTT har en stor andel av det totale volumet av søknader til masterprogrammer, og dekker et stort spekter av ulike typer utdanninger på masternivå. BOTT har kapasitet og kompetanse til å lede arbeidet, men det vil være avgjørende for å lykkes at også andre institusjoner og Unit er med i utviklingen. Dette vil ivaretas blant annet ved å involvere andre læresteder som deltakere i prosjektgruppe og styringsgrupper, samt et tett samarbeid med opptakslederforum.

Navn	Institusjon	Rolle
Hanna Ekeli	UiO	Studiedirektør
Christen Soleim	UiB	Studiedirektør
Heidi Adolfsen	UiT	Avdelingsdirektør
Anniken Løe	NTNU	Avdelingsdirektør

Styringsgruppe

Styringsgruppen foreslås sammensatt av studiedirektører fra 2 av BOTT-institusjonene, en representant fra IT-organisasjonen ved en av BOTT-institusjonene (IT-direktør eller tilsvarende), 1-2 studiedirektører fra andre læresteder, en representant fra Unit, og en studentrepresentant. Tabellen viser sammensetning av styringsgruppen. Hanna Ekeli fra UiO vil være leder av styringsgruppen

Navn	Institusjon	Rolle
Hanna Ekeli	UiO/BOTT	Studiedirektør
nn	BOTT	Studiedirektør
nn	BOTT	IT-direktør
nn	Universitet/høyskole	Studiedirektør
nn	Universitet/høyskole	Studiedirektør
nn	Unit	Avdelingsdirektør utdanningstjenester
Lars Hatlehol	Unit	Avdelingsdirektør IT-utvikling
nn		Student

Prosjektgruppe

Prosjektleder frikjøpes i 100 % i prosjektperioden. Prosjektleder skal sikre fremdrift i prosjektet og at de riktige aktivitetene blir prioritert, at styringsgruppen til enhver tid er informert og at prosjektets rammer definert i styringsdokumentet overholdes.

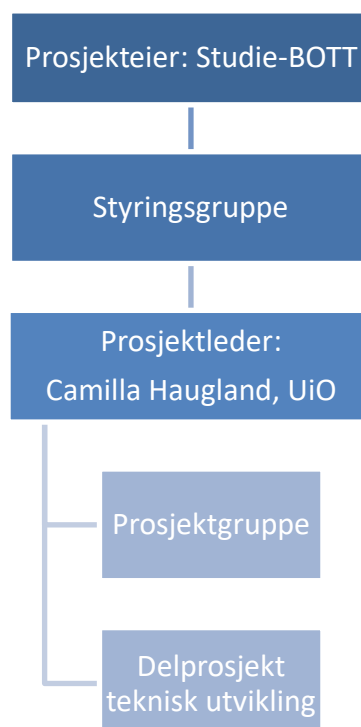
⁸ Studie-BOTT: Hanna Ekeli (studiedirektør UiO), Christen Soleim (studiedirektør UiB), Heidi Adolfsen (avdelingsdirektør UiT), Anniken Løe (avdelingsdirektør NTNU)

Prosjektgruppen sammensettes av en representant fra hvert av BOTT-institusjonene, samt 1-2 representanter fra andre institusjoner, alle i 50 %. Det er viktig at også Unit er en del av prosjektgruppen, og for å sikre nok kapasitet anses det som hensiktsmessig med en 100 % ressurs fra Unit inn i prosjektgruppen. I tillegg vil Unit ha behov for en 100 % ressurs til oppfølging av utviklingen av tekniske løsninger (produkteier).

Det vil kunne være behov for ulik kompetanse i de ulike prosjektfasene, og det vil kunne gjøres endringer på gruppens sammensetning ved behov. Gjennomgående er behov for kompetanse innen opptaksarbeid, prosjektarbeid, regelverk, prosessforbedring og endringsarbeid, digitalisering, teknisk utvikling og kommunikasjon.

Navn	Institusjon	Rolle
Camilla Haugland	UiO	Prosjektleder
nn	BOTT	
nn	BOTT	
nn	BOTT	
nn	Universitet/høyskole	
nn	Universitet/høyskole	
nn	Unit	

Organisasjonskart

8. PROSJEKTETS AVHENGIGHETER OG FORUTSETNINGER

8.1. Avhengigheter

Prosjektet er avhengig av utviklingsressurser fra Unit for å få på plass ny teknisk løsning. Teknisk leveranse foreslås organisert som et eget delprosjekt, med delprosjektleder fra Unit.

8.2. Forutsetninger for en vellykket gjennomføring

Prosjektet fordrer høy grad av samarbeid på tvers av sektoren, og forankring og kommunikasjon med de ulike interessentgruppene vil være svært viktig for å lykkes med prosjektet. Prosjektet er avhengig av tilgang til tilstrekkelig ressurser og riktig kompetanse.

9. SKISSE TIL OVERORDNET PROSJEKTPLAN

Tidsplanen tar utgangspunkt i at felles nasjonalt masteropptak skal være klart til implementering fra høsten 2022. For at det skal kunne realiseres må ny felles arbeidsprosess, informasjon og tekniske løsninger være klart innen utgangen av første halvår 2022, og søknadsportal må åpne for søking høsten 2022. Nytt regelverk skal være kunngjort minst ett år i forveien, og nasjonal forskrift må dermed være fastsatt i løpet av første halvår 2021.

Delfase	Tidsrom (fra-til)	Hovedleveranser i delfasen	Referanse til hovedproduktene i kapittel 3
1: planlegging	1.4.2020-1.8.2020	Opprette en prosjektorganisasjon og styringsstruktur, etablere styringsdokument, samt samle dokumentasjon som er nødvendig for prosjektet. Kommunikasjon med interessenter. Kartlegge dagens regelverk for opptak til masterprogrammer.	
2: gjennomføring	1.8.2020 – 30.8.2022	Utarbeide nye rutiner, felles regelverk, ny forvaltningsmodell, utvikle ny teknisk løsning. Forankring og involvering.	
3: implementering	1.9.2022	Samordnet masteropptak gjennomføres for opptak til studier med oppstart vårsemesteret 2023.	

9.1. Prosjektets kostnader og finansiering

Utgiftspostene i består av:

- Frikjøp av prosjektleder og prosjektgruppens deltakere
- Kostnader til workshop, seminarer etc. (750 000 per år)
- Teknisk utvikling

	2020	2021	2022
Frikjøp prosjektleder	750 000	1 000 000	250 000
Frikjøp prosjektgruppe (UH)	1 875 000	2 500 000	625 000
Frikjøp prosjektgruppe (Unit)	1 650 000	3 300 000	1 650 000
Kostnader til workshop, seminarer etc.	560 000	750 000	190 000
Teknisk utvikling	2 475 000	4 950 000	2 475 000
Totalt	7 310 000	12 500 000	5 190 000

9.2. Vurdering av prosjektets usikkerheter

a) Trusler

Mulig hendelse	Virkning hvis ingen tiltak iverksettes	Tiltak som vil redusere hendelsens sannsynlighet og/eller konsekvens
Forsinkelse av implementering	Nasjonalt opptak vil først kunne gjennomføres for opptak til studieåret 2023/2024	Nok ressurser til utvikling, trinnsvis innføring.
Mangel på ressurser og/eller kompetanse	Prosjektet får ikke nok/riktige ressurser for å levere til planlagt tid	Prioritering av prosjektet på lærestedene og i Unit.
Konflikt mellom standardisering og lokale tilpasninger	Mindre gevinster i prosjektet. Kan vanskeliggjøre samordning.	Avklare hva som er viktig å standardisere og ikke.
Endringsmotstand	Ansatte ser ikke gevinster og muligheter i nye løsninger.	Informasjon og involvering. Tydelig kommunikasjon rundt begrunnelse og mål.
Tekniske løsninger innfrir ikke behov hos søkere og/eller saksbehandlere på institusjonene		Brukermedvirkning/-testing. Involvering av eksperter fra lærestedene tidlig i utviklingsprosessen av saksbehandlerapplikasjon. Brukertestning av søkeportal.
Manglende/utsatte beslutninger	Politiske uenigheter på ledelsesnivå forsinker prosjektet	Forankring før beslutningspunkter

b) Muligheter

Mulighet	Virkning hvis hendelsen inntreffer	Stimulerende tiltak
Mange prosesser som drar i samme retning	Pålegg om digitalisering, effektivisering og avbyråkratisering i forvaltningen	

	gir mulighet for standardisering og effektivisering.	
Endringsvilje på lærestedene	Prosjektet er etterspurt over flere år og opptaksmedarbeidere og ledelse på institusjonene ser at en samordning vil bidra til å forbedre arbeidshverdagen og muliggjøre en ressursbesparelse.	
Samarbeid med Unit	Utnytte kompetanse og løsninger som allerede finnes	

9.3. Relevant informasjon og erfaringer fra tidligere prosjekter

Prosjekt for utvikling av fagskoleopptaket: Styringsdokument for prosjektet:

https://www.unit.no/sites/default/files/media/filer/2019/01/styringsdokument_prosjekt_fagskoleopptak.pdf